

ИВАН ВАЗОВ
МАЙСКА КИТКА

chitanka.info

ИМЕ

*Есть речи — значенье
темно, иль ничтожно;
но им без волненья
внимать невозможно.*

Лермонт

ОВ

*Има име мен известно,
то не е дотолкоз лично,
ни богинско, ни небесно,
нито пък е романтично.*

*Всякой може равнодушно
това име да дочува,
то за него е бездушно,
то му нищо не казува.*

*Но за мен не е нищожно,
то и тайно му значенье,
нито ми е пък възможно
да го слушам без вълнение.*

*Колко сладост то съдържа
в свойте звуци прости, ясни,
как сълзите то задържа,
как ми свети в дни нещастни!*

*Ако нощем спя дълбоко,
то по устни ви пролазва,*

*будя ли се — извисоко
призракът му се показва.*

*Ако чуя лъх зефирен,
то и тамо притреперва,
и чучурът наш неспирен
него бъбли, ми се верва,*

*ако слушам шум дървесен,
него мисля, че разбирам,
ако гледам свод небесен,
драснато го там съзирам.*

1874, Сопот

УТРЕН ПОЗДРАВ

Я пришел к тебе...

Фет

*Аз дойдох, душице сънна,
сладко да те поздравя,
че на вън се вече съмна
тебе, мила, да явя;*

*и че слънцето засмяно
над горите вече грей,
че от радост упоено
славейчето майско пей;*

*че зефирите въздишат,
че дъбравата мълви
и цветята си миришат
из зелените треви;*

*че природата с росица,
с хубост свети, с младост грей
и кат красна годеница
на жениха си се смей;*

*да те видя, ангел чудни,
да те видя — пак засмян,
и — дали възтокът будни
бе от тебе по-румян!*

СУСАНА

*Месечинке, дружке злата
на любовните мечти,
като грейш от небесата,
видиш ли Сусана ти?*

*Що тя чини? Що се бави
у дома си в този час?
или негли тя забрави,
че я чакам тука аз?*

*Що я тамо, ах, възпира,
та се тука не яви?
Дали сгода не намира,
или сън я улови?*

*Щеш ли, месец тихозрачен,
ти посредник да си нам?
да ѝ кажеш с някой начин:
„Бързай, той те чака там!“*

*И когато разумее
твоите тайни хорати,
ще ти клюмне, кат се смее,
и насам ще полети.*

*Ти тогава, луно злата,
много сладостно сияй,
и там горе в небесата
спри ходът си и потрай,*

*та да гледаш как упити
от любов ще сме тогас,*

*и били ли са честити
други либета, кат нас.*

МОМИН СЪН

*Спи девойката красива,
спи във сладостни мечти,
но сърце ѝ не заспива,
то е будно и тупти.*

*Нейното лице веднага
тихо се зарумени,
тя ръката си протяга,
нещо за да отстрани.*

*Виж, как тя се поизвива,
силно дъха и завчас
със ръце гърди покрива,
нещо бъбли с полуглас.*

*Да, тя бъбли, тихо шушне,
тъй зефирът си мълви
листове кога полюшне,
ил високите треви.*

*Тоя шепот да опиша
никога не щъ умя:
тук, приятелю, въздиша
млада, хубава мома,*

*що в съня си чуден, златен
гледа сладостни неща —
че един младеж приятен
я цалува по уста.*

*И която без да иска,
пълна с упоенье тук,*

*до гърдите си притиска
тоз безплътния съпруг.*

*О, блазе ѝ, че сънува
такъв сън безценен, мил!
Ала по-блазе томува,
който го е причинил!*

ПОРТРЕТ

*Живописче, начъртай
на платно си млада фея,
съживи я и предай
прелест повече на нея.*

*Дай ѝ нежна красота,
що най-красните я нямат,
нейни очи и уста
израз сладък да приемат.*

*Нека малко ѝ чело
златна коса увенчава,
грациозното ѝ тяло
всеки взор да възхищава.*

*Нейни гърди се старай,
кат ги крийш от нази строго,
и отвън да се познай,
че пленителни са много.*

*Нега, страстна светлина
в сините ѝ очи да има,
що издала би жена
силно любяща — любима.*

*Напиши, те моля аз,
тая хубава картина
и отдолу ѝ тогас
ще бележа: Катерина.*

1874

ПРЕДПАЗВАНЕ

*О либе драго, нека крием
ний нашата любов и страст,
с невинна хитрост да отбием
вси людски погледи от нас.*

*Боя се, пиле, че е трудно
блаженството да се таи,
боя се от окото будно
на завистта — пази се ти.*

*Дене драговница не си ми:
съзреш ли ме, не руменей,
зачуйш ли моя глас ил име —
да се издаваш ти недей.*

*Бъди по-хладна къмто мене,
пази, кога ми хоратиш.
със твоя глас и изражение
душата ми да не смутиш.*

*Кога ме гледаш, ти се чувай
в очи ти жар да не пламти,
със погледи не ме целувай,
нито ме гледай често ти.*

*Уви, що думам ази клети!
Това търпя ли щъ го сам?
О дружке драга, тез съвети
недей ги следувá дотам.*

СТАЯТА

*Ето стаята любезна,
дето грациите се кичат.
Колчим тук самичък влезна
сладки мисли ме увличат.*

*Всичко тука ми разказва
зарад мойта хубавица,
дъхът ѝ тук се запазва,
тук е нейната душица.*

*Ей туй светло огледало:
нейний лик се там усмихва.
То съвет ѝ бе давало,
за да става по-красива.*

*Ето тия огърлици,
що на шия ѝ висеха
и албастрени гърдици
най-пленително красеха.*

*Ей корсета безполезни,
гръд разкошна кой пристяга,
тез чипичета любезни,
де крачето ѝ се слага.*

*Тез цветя и тез труфила,
що накичваха приятно
нейната главица мила,
още дъхат ароматно...*

ПЪТЕШЕСТВИЕТО

*От моя нѐхар и покой,
като се бях отрекъл вече,
другар желаях да съм твой,
за да пътуваме далече.*

*Но мойто сърце в тоя час
изпадна пак в недоуменье:
другар не щѐ ти бъда аз,
адио! Тръгвай си без мене.*

*Цалувките и жалний вик
на мойто либе сладкодумно
побъркаха внезапно, в миг,
туй намерение безумно.*

*Очи му днеска по-пламтят,
не ще ги никога забрави,
и жалостта му тоя път
по-привлекателно го прави.*

*То ме притиска до гърди
и във небето ме заклина,
ту че го мразя ме беда,
ту моли ме да не замина.*

*О, как да мисля аз за път,
като го гледам че въздиша,
и тия сълзи, що текът,
да тръгна без да ги обриша?*

*Да опустеят тез места
и таз омразната чужбина,*

*що потопиха в жалостта
днес моята безценна Рина.*

*И ти, о друже, кой не знайш
любов какво е, а най-паче
не се е случвало да трайш
пред либето, което плаче —*

*на добър час! И тая страст
пази се да не те смущава
и от която нивга аз
не искам, друже, да оздрава.*

1874

ДЕ Е МОЯ РАЙ

*Истина е, другий свят
малко още е познат,
затуй в други стари басни
нека днес да полетим
раюве да навестим,
може би и по-прекрасни.*

*Вий ще мрете, с тъжен глас,
казва Питагор на вас,
но вий пак ще се родите
и пак тук ще се живеј.
Пак ли тука? О недей!
Кой ти верува лъжите?*

*Твърде малко ни тешиш
с тия думи празни, голи,
като искаш да държиш
нази пак във тез неволи.
По угода ни лъжи,
или правото кажи!*

*Тоя, който пак създаде
Елисейските поля,
по-приятен рай изля,
кат му вечен мир отдаде.
Но във тоз блажениј рай
любовта не пребивава,
а тоз мир, покој без край,
най-подире домъчнява.
Без любов и в самий рай
може мъчно да се трај.*

Один, скандинавский бог,
на народа си жесток
в другия живот обрича
ратни подвизи, сеч, бой,
и там всяк един герой
с венци лаврови накича.
Аз почитам храбростта,
всички вий и аз желая
слава в битка да сдобийм,
ала мисля, че във рая
няма нужда да се бийм.

Друга пък надежда храни
негърът заточен, клет,
кого чакат за напред
сè туй робство, се тиранни.
В свойте мъки и тегла
вярва, че подир смъртта си,
ще сдобие волността си
и на родната земя
ще се върне да пирува
и пак вечно да добрува.
Аз, обаче, жив ил в гроб,
тебе искам да съм роб,
моят хубав рай е тамо,
дето тебе видя само.

Да оставим Шкотский рай,
кой посреди мъглите трай
и където обитават
само сенки без тела.
Малко туй ме възхищава:
никой път не щъ желà
в броят им да се представа.
Сянка да съм ме е страх,
тя по нищо е от прах,
и телата по са харни,

в рая с тях сме благодарни.

*Умно струва Мохамед —
със фантазия крилата —
дето казва, че с телата
ще да влезнем в оня свят.
Тамо хурии без чет,
хубавици и сладчайши,
праведните веселят,
тамо млади Фатми, Айши
с нектар вечно ги поят
и със радости безкрайни...*

*Но във тез места омайни
липсва туй, що на страстта
благородна прелест дава
и в сърца ни сладостта
до блаженство възвишава;
липсва само: любовта.
Да допълня тая нужда
либето ще водя там,
и на тая вяра чужда
рай най-чуден ще създам.*

*Ала за коя причина
ще да ходя тъй далеч?
Тоз рай чуден днес при Рина,
в тоз свят го имам веч.*

1874

МАЙЧИН СЪВЕТ

*Зарана щеш, синко, на път да отидеш,
през гора зелена мома да обидиш.
Но послушай, синко, майка що говори:
помни — кога влизаш у момини двори,
сградъе му не гледай дали е голямо,
ами гледай, синко, чисто ли е тамо;
не гледай момата има ли жълтици,
обеци и гривни, скъпи огърлици,
хубави сукаи и шити ръкави —
то се, сине, сявга печели и прави.
Ами гледай памет има ли момата,
че със памет, синко, бива най-богата!*

КАЛИНКИН СЪН

*Заспала мома, заспала
самичка в поле широко,
където цвете сбирала
под едно дърво високо.*

*Завея вятър от море,
скърши ми гранка маслина,
падна ми гранка от горе,
удари в гушка Калина.*

*От сън мома се събуди,
събуди, още зачуди.
Фана да плаче Калина
и ветра люто проклина:*

*Ветро ле, да онемееш.
В туй поле да не повееш!
Що ме, ветро ле, пробуди
и сънеца ми прокуди?
Ази сладичко сънувах,
че със либе се цалувах.*

МОМА АНГЕЛИНА

*Колчем заран си замина,
гледам бяла Ангелина
посред двори, че си спава:
зора грее, тя не става,
славей пее, тя не шава.
И до нейната главица
бардак стои със водица,
а във него китка цвете.
Пуси порти и проклети,
залостени, заградени,
заклучени и подпрени —
не съм змия да се вмъкна,
не съм пиле да префръкна,
нито елен да премина,
да цалуна Ангелина.*

ЗЛАТА И МАЙКА Й

*Злато мари, злато име,
мари, дъще, я кажи ми,
кой ти цветето набаска,
кой ти бузата одраска,
кой ти гушката закачи —
там стори червено значе?*

*— Мари, мале, мила мале,
като питаш, да ти кажа:
снощи гости сме имали.
Отидох вода да тража
с менци сама на извора.
Там заварих много хора.
Рекох малко да почакам
и за мене ред да доде...*

*Че отде ги бяс проводи
черни биволи проклети —
между нази се увряха,
бистра вода да си пият.
Едно биволче най-мало,
пусто що бе пощръкляло,
ни зарита и затласка
и с опашка ме забръсна,
та ми цветето разкъсна,
и ми бузата одраска,
и ми гушата закачи,
та стори червено значе!*

*— Мари, дъще, мари, Злато,
мари, чеденце богато,
лъжи, лъжи колко сакаш,*

*от мен вяра да не чакаш:
й аз съм се мари момила,
й аз съм на вода ходила,
и кат тебе съм патила.*

КЪПИНАТА

*Отишло моме напето
смин да сбира на полето.
Лудо младо го спогони,
моме бяга, цвете рони.
Че отде се взе къпина,
та му ризата запина.
Лудо младо се провикна:
„Дръж, къпино, доде стигна
тебе ще да е фалбата,
моя ще да е момата!“*

ДЯЛ І. РИНА

ЦВЕТЕ

*Цвете мило, цвете красно,
цвете с тънинко стебло,
що навеждаш тъй безгласно
свойто хубаво чело?*

*Що тъй бързо побледнява
твойта нежна младина?
Що слабее, изветрява
таз приятна миризма?*

*Ти засмяно си цъфтеше
във градинка драга нам,
гордо, весело ти беше:
о, тъгата аз ти знам.*

*Ти от пръсти се откъсна
нежни, крехки, както ти,
и молба ти се отблъсна.
Младостта ти се скрати.*

*Не повянвай и не клюмай,
живо цветенце бъди.
И без глас ми тук продумай,
на сърце ми обади.*

*Развълнувана ли беше
тя, кога ръка простря,
та живота ти косеше?
Как тогаз я ти съзря?*

*Бляскаха ли й очите?
Искри пуцаха ли вѣн?*

*Тупаха ли ѝ гърдите?
Имаше ли там огън?*

*Ил лицето ѝ усърна,
кат откъсна тебе с пръст?
Беше ли тя хладнокръвна?
Би ли ще туй само лъст?*

*Но не вярвам, карамфиле,
туй жестоко нещо аз,
ний до днес сме се любили:
искрена е нашта страст.*

*Аз душата ѝ вече зная:
чиста е кат нейний лик,
неспособна да ласкае,
глас ѝ е сърдечен вик.*

*Не повянвай, цвете красно,
не губи си живостта,
ах, говоря ти напразно,
кат те мокря със уста!*

*Няма тая да отминеш
обща участ на света,
като цвят ще да загинеш,
както гине младостта.*

*Кат е тѣйка, да не губим
туй, ах, време без цена,
в упоение да любим
в таз крилата младина.*

NOCTURNO

*Тихо месец ясный грее от небето,
нищо не смущава царски му мечти,
тихи са горите, тихо е полето
и сърцето мое само си тупти.*

*Но завчас по-силно то се разтреперя:
чу се сладък шопот в нощна самота,
кат че белий гълъб си крила разперя,
кат че се цалуват от зефир лица.*

*Тя тогаз яви се с лик богинский, красен
на земя да бъда аз не вярвах сам;
взрях се на небето, де грей месец ясен:
то далеко беше с ангели си там.*

*Тихо месец ясный грее от небето,
нищо не смущава царски му мечти,
тихи са горите, тихо е полето
и сърцето мое само си тупти.*

ЛИБЕТО

*Ангел не е, но не мрази
и кат ангел е без грях,
няма хубави елмази,
но то грее като тях.*

*Мома не е, но обича
по-горещо от мома.
Тя се с рози не накича,
но тя роза е сама.*

*Не ми прави клетви верни,
както навик е по нас,
вместо думи лицемерни
тя цалува ме без глас.*

*Що ми трябва да дира
за песни си критик друг,
кат ги сладки тя намира
и обича техний звук?*

*Мъки тежки ако патя,
гони ли ме страшен враг,
сявга в нейните обятия
търся милост, верен лък.*

*Ако в минути неприятни
скръб духа ми съкруши,
тя със думи благодатни
и с милувки ме теши.*

*Ако горки сълзи роня
божий гняв да укротя,*

*вместо пред божя икона
ней молитва си чета.*

*Бури, мълний върху мене
тряскат ли във нощний час,
то във нейните колене
крива си главата аз.*

НОЩЕМ

*През прозорците кристални
месечко се смей
и чучурче с глас печалний
в тишината пей.*

*А освен тях нищо живо
няма окол нас
и в туй място мълчаливо
всичко спи в тоз час.*

*И тя нежно кат възвила
мраморний си врат,
спи си сладко млада, мила,
дъха аромат.*

ВЕЧЕР

*Ясно слънце веч преваля
тъмните гори
и небето то запаля
с огнени зори.*

*Дневний крясък умялява,
бяга летний пек
и дървенцата развява
ветрец тих и лек.*

*Птичките по-звучно пеят,
трепкат си крила,
агънцата милно бляят,
скачат по поля.*

*В тоя час, кога се скрива
дневната звезда,
ти излязаш по-красива
с менци за вода.*

*Между другите жени си
най-прекрасна ти;
те цветя са, ала ти си
роза, що цъфти.*

ПИСМОТО

*О, помниш ли ти оня час,
кога си твоя гняв навлекох?
Когато първий път със страст
„обичам те“ на тебе рекох?*

*О, колко сладък е за мен
тоз спомен свят на мойта младост,
кога омаян, упоен
познах живата тая сладост!*

*Едва зад тъмните гори
се крийше дневното светило
и най-подирни си зари
за сбогом нам ги бе пратило.*

*Аз тръгвах веке бързешком
и пълен с трескаво решение
да туря край на туй мъчение
аз идех къмто твоя дом.*

*Но не със сабя безпощадна
въоръжен аз идех там,
под нейний удар аз да падна
и пред крака ти дух да дам;*

*не, ази нямам таз охота
без теб да съм на оня свет
и колко и да си Шарлота^[1]
не би ми дала тоз съвет!*

*Ти знайш, нали? с какво тогава
аз любовта си ти явих!*

*Недей се смя! Какво да права?
Едно писмо ти аз връчих.*

*Тя бе невежа, ти не знайше
да черниш нещо гладкий лист,
нито пък някога чъртайше
твой образ хубав, бял и чист.*

*Ти ме помоли с удивление
писмото да ти прочетъ,
а мен облада ме смущение
какво ли да ти известй!*

*О, помня таз минута тясна,
безгласен, с книгата в ръка,
стоях уплашен и захласнат,
та как да зина да река?*

*Но ти, по-хитра, прозорлива,
от тежък труд ме отмени
и в мойте румени страни
прочете книгата свенлива!*

[1] Героиня на романа „Страданията на младий Вертер“ от Гете.

СЪВЕТИ ЗА НАУКА

*Как? Ти желаеш със наука
ума си да обремениш?
С пера, със книги и с азбука
ти стола си да украсиш!*

*Обаче ази съм на мнение
да си останеш в простота,
да, че безмерното ученье
вреди, покваря хубостта.*

*Ти имаш туй, кое ти трябва,
познанието да плениш...
И с него ти, макар и слаба,
в покорство всинца ни държиш.*

*Ала за тебе, не за друга,
и зарад твоята любов,
за да ти сторя таз услуга,
с голяма радост съм готов.*

*Тъй, слушай моите съвети,
А, Б учи най-първо ти,
подир — любовни ми билети
със прилежание чети!*

*Кога история залавяш,
там по-полезното дири
и с туй, което ще забравяш,
ти паметта си не твари.*

*Недей изучва глупостите
на новите ни времена,*

*нито делата зверовити
на хвалените племена.*

*Недей зная до де владали
Атила, Карл и Тамерлан,
мини и папските скандали,
и средновековата сган.*

*Иди в най-древните години,
във баснословний оня век,
и днеска кой плени души ни,
обайва младий человек.*

*Но славната Семирамида
набързо ти я остави,
с внимание чети Овида,
той теб ще много да яви.*

*Познай ти Пафос и Цитера
и техните народи там,
що на богинята Венера
се вечно кланяли във храм.*

*Учи и тез събитъя вети,
изпълнени с небесна сладост,
кога слазjali боговете
при хубавиците у нас.*

*Ала пази се от въртопа,
де сред любовниците трай.
Таз непреклонна Пенелопа
за техните молби нехай.*

*Тя, вярна, чака, очигава
свой Одисея във тегло,
кой може би се наслаждава
прегръдките на Калипсо.*

*Без тая вярност упорита
имала би по-блага чест:
кат тебе би била честита
и като теб любезна днес.*

СПИ, ВЪЗДИШАЙ И СЕ СМЕЙ

I

*Когато почиваше ти
във сладки, блажени мечти
и всичко наоколо спеше
освен аз и мойто сърце,
и месец приятно златеше
богинското твое лице,
тогаз кат пред идол изваян
аз гледах на тебе облян
и като навеждах глава
да чуя дъхът ти безгласен,
ах, спи си, ти думах едва,
ах, спи си, мой ангел прекрасний!*

II

*Когато в полунощний час
милувах те галено аз
и щом се в просъница нежна
в прегръдки ми виждаше ти,
по-прелестна, страстна, набрежна
въздишаше в сладки мечти;
тогаз те притисках по-тесно,
и плен с блаженство небесно,
въздишах със тебе и аз.
И после с цалувки най-страстни
въздишай, ти думах, с тих глас,
въздишай, мой ангел прекрасний.*

III

Когато се будеше ти,

*щом начне възток да пламти
и още от сънища сладки
омаяна биваше там,
по бузи ти румени, гладки
усмивка трептеше едвам,
що често сърце ми подканя
за нови по-луди желанья!
И като цалувах във тях
тоз огън, кой нивга не гасне,
ах, смей се, ти думах със смях,
ах, смей се, мой ангел прекрасний!*

НЕДОВЪРШЕНО

*На най-злочастний човек
тя би обърсала сълзите,
тя бе изляла сладък лек
на моите болки ядовити.*

*За вечна искрена любов
и тя, и ази се заклехме
и като в рай ний земен, нов
в блаженството се веселехме.*

*И вярвах в мойта простота,
че тъй ще бъде непрестанно,
че у жената любовта
е нещо много постоянно...*

.....

.....

ПОДИР БУРЯТА

*Ний пак се раждаме изново,
о Рино моя; що се губим?
Преставанъето да се любим
за нази е мренъе готово?
Дано таз връзка, що свърза ни,
по-яка с времето да стане.
Защо ухо ни даде вяра
на таз мълва лъжлива, злобна,
що да ни спречка бе способна
и във раздор да ни докара?*

*От леността си ний страдахме,
ала сега се пак узнахме
и те намирам по-красива,
по-много вярна, обичлива.
Владей ме, но владей ме вечно
и нека в самота безпечно
ний да се любим непознати,
да бъдем тихи и благати.*

*Както малката рекичка
люшка бистра си водичка
и не се в поле разлива,
но се в храстето укрива,
така и ний блаженство наше
ще го затулим в тишината
и там то няма да се плаши
от завист, нито от злината.*

ЕДНО ВЪЗПОМИНАНИЕ

*Celeste enchantement des
premiers amours.*

Parny

*Залибих те пламенно, страстно,
пламна ми огъня в гърди,
откакто ти, Рино, напрасно
таз искра в сърце ми гуди.*

*Таз искра! Туй чувство горещо!
Как то ме облада завчас.*

*От тебе по-друго, по-сладостно нещо
не мислях, не знаях, не виждах тогаз.
То моето сърце по-друго направи,
стопли го по-силно, нов мир му откри,
по-нови желанья във него постави,
да знае да люби, да знай да гори.
Неволно бе негли, но ти си причина,
та мойта невинност изчезна, загина
и кат ме извлече из тихий покой,
поклонник направи ме твой.*

*Аз любях те вече безкрайно
и младо си сърце теб принос бях дал,
но мойте въздишки, но моята жал
ги никой не знайше: страдаях аз тайно.*

*Не знайше, че ти, без да щеш,
ме върло в сърцето удари,
мечти ми детински попари;
тъй както студеният скреж*

убива по пролет цветята.

*Таз страст безнадеждна, що в мен си таях,
бе тебе, уви, непозната!*

Но често, когато те срещнувах, ах,

се мъчех със погледи живи,

с въздишки дълбоки, горчиви

на теб да обадя, о Рино, тогаз,

че много страдаях, че либях те аз!

И като те молях за милост най-мала,

боях се, уви! да не би ме разбрала!

ВЪЗПОМИНАНИЕ

I

*В дни пролетни, развеселени,
когато вред цветя цъфтият,
кога по росните полени
си млади агънца пасът;
кога вечерниците пресни
разнасят тайно сладостта
и птички с младите си песни
омайват всичките места;
обичам аз, в мечти крилати
упит, към теб да фъркам аз
и спомени печални, злати
край мен да призова тогаз.*

II

*И ти във сладка упоенье
прегръщаше ме до гърди
и тихо думаше на мене:
о, либе, весело бъди!
Не се предавай в мисли черни,
не съм ли тук при тебе аз?
Или предчувствия неверни
душа ти плашат тоя час?
А аз в усилия горчиви
страхът тогава си таих
и с думи либави и живи
показвах се засмян и тих.
Уви! За близка ни раздяла
не смях да ти известя
твоята ръчица бяла*

цалувах, с теб да се простя.

Не исках аз със думи люти
твой ясный лик да помрачйъ,
в тез сетните за нас минути
сърцето ти да огорчйъ;

но моята душа с риданье
стоеше под жесток товар
и в туй мъчително мълчанье
злочестен беше твой другар.

III

И ти затече се в градина,
откъсна цвете мълчешком,
с усмивка рече: туй от Рина,
и даде ми го бързешком.

Ти с думи благи и надеждни
желайше да ме утешии
и с уверенья либни, нежни
мен любовта си да явиши.

Ти думаше: О либе, на ти
туй цвете благовонно, знай,
че сявга дните ни благати
цъфтя щат, както то през май.

Виж как се нежно то усмива.
И дава мирис пресен, нов,
така всегда ще й млада, жива
към теб и моята любов.

IV

Вечерните зефири воят
и пръскат хлад и миризми
и птиците летят и пеят
по тез засмените хълми.

ДЯЛ II. СМЕС

НА ДЕВИЦА

Гиздава девице,
младий розен цвет,
лепа гълъбице,
миличка Софице,
мой любим предмет.

С нежност благодатна
даваш ми ръка
и с мисъл приятна
за бъдащност златна
пълниш ми духа.

Ти ми в упоенье
вричаш с либен глас
в туй съединенье
райско услажденье
и за двама нас.

Вече в мен сърцето
бързо тупа, бий
и с възторг обзето
радостта си клето
не може да скрий.

Виждам се в Цитера
в сладости упит
и теб кат Венера
гледам и трепера
и любя честит.

Тъй кат е, девице,
би ли ща студен

*в мойте младиници
към твоето лице,
мой ангел безцен?*

*Коя душа жива
с малко, много свест
би ще толкоз дива
да се не упива
от подобна чест?*

*Кой не би съгласен
свой живот със друг
да мени по-ясен,
рай небесен, красен
да намери тук?*

*Но о враг безмилен!
Пред заристий Феб
кат феникс безкрилен
аз съм днес безсилен
да фръкна към теб.*

*Сцили и Харибди,
спънки брой голям,
предразсъдки, кривди
и хорски обиди
пречат днеска нам.*

*Всуе Именея
вий венец за нас,
нимфите до нея
пуцат на Орфея
арфата без глас.*

*Трябва, момне драга,
любовний огън
от нас веч да бяга,*

за наша облага
той да е навън.

Трябва да изстине
туй чувство у нас,
в млади ни години
требува да мине
тоз удар въз нас!

Тъй съдба искала!
Тя сама ни сля,
рай ни бе създала,
а днес във провала
пак ни фърля тя.

Търси утешенье
във друго сърце;
забрави ме мене!
Туй люто мъчение
към гроб ме влече.

Но прости ме, момне,
да мразиш надей!
Твой другар те помни
и във песни скромни
скръбта си ще лей.

А зефир безливий
до теб ще донсе
въздишки горчиви
и поклони живи
от мойто сърце.

СОNET. НА УЧЕНИЧКАТА А.

*На ученичка А.,
която четеше постоянно
книга „Небесни светила“*

*Ах, какво е туй желанье,
що в сърцето ти гори?
Що ти е, отговори,
толкова наука, знанье?*

*Туй ти Северно сиянье,
тез звезди, луна, слънца
дали могат ти прида
повеч блясък, обаянье?*

*Нали и без тях си ти
пълна с дарби, красоти
и обайваш, и привличаш?*

*Съвършенство ли желайш?
Научи се да обичаш
и ти всичко ще да знайш!*

ЕКСПРОМТ

За девица А.

*Защо си ти толкоз жестока,
за чувства по-нежни студена?
Не знайш ли, мома черноока,
че ти за любов си родена?*

СОНЕТ. НА ЕДНА БОГОМОЛКА

На една богомолка

*Често гледам, че заставаши
в черква богу за фалба
и с разпалена молба
милостта му призоваваш.*

*Ти навярно ожидаваш
утешенье и покой
и гласа да чуе твой
поклоните удвояваш.*

*Но надейши ли се сега,
о Елено без душа,
че ще наидеш съжаленье?*

*Как ли господ би ти дал
туй, което ти без жал
днес отказваш го на мене?*

ДОБРЕ МИ Е

*Зима. Вън е студ и мраз.
От небето пепеляво
сняг вали на тоя час
и земята побелява.*

*Той вали, вали, вали
на парцали, едри, малки,
и засипва, и соли
стрехи, улици, пързалки,*

*Пусто. Нийде не гълчът,
гаче хора са заспали,
и къщята не личът
там под бели си месали.*

*В топла соба при огън,
кой пламти, грей благодатно,
гледам времето навън
и на мене е приятно.*

*Може би на тоя миг
други зъзнат вцепенени
и доде съм аз в топлик,
мрат на плочите студени.*

*Тая мисъл тук сега
ми покоят май смуцава
и кат гледам на снега,
студ и мене обладава.*

*Но какво!... От грях съм чист,
ако бедни в свят имало,
нито пък съм егоист,
че е студ, че сняг валяло.*

*Топло тука. А огън
благи зари ми изпраца
и поглеждам често вън,
тия стихове кат драца.*

НА НЕПОЗНАТАТА ДЕВОЙКА

*Хубаво момиче,
непознато мен,
пролетно кокиче,
гълъбе безцен!*

*Под синето небе
по-красна не знам
и ангел със тебе
сравни ща едвам.*

*Твойте очи будни,
две ясни звезди,
по бузи ти чудни
трендафил цъфти.*

*Имаш коси златни
и лебедин врат,
тез устца приятни
дъхат аромат.*

*Твойте ненки страстни
не видя в тоз час,
но че са прекрасни,
туй догаждам аз.*

*Може би приличат
на два портокаля,
затуй ме привличат,
та да ги погаля.*

НА ФАТМА

*Ей, Фатма, бял яшмак покрива
за жалост твоето лице,
но че си лепа и красива —
усеща моето сърце.*

*От мойте погледи неверни
ти крийш вълшебни красоти,
но видя очи светли, черни,
в кои любов гори, блещи,
и вежди писани и вити,
клепачи дълги над очите,
един албастрен малък нос
и през яшмака ти труфила,
къде си гиздаво увила
коса блестяща като свила
и черна като абанос.*

*Кога по двора леко тичаш,
въз своята глава и стан
яшмак и фередже навличаш
и в них закрита ти приличаш
на някой глупав истукан,
в кой толкоз хубости умират.
Уви! Това е ваш закон!
Не бива тебе да съзират
по-други очи; да допират
по-други ръце; само Он,
Он само, ах, благатък бива
да се насища и упива
със твоя лик... снага красива!...
Начесто, Фатмо, правиш ти
да падне твойто покривало*

*и гледам чудни красоти:
разкошни гърди, лице бяло,
та моето сърце заспало
по-буйно фаща да тупти;
и като бързаш срамежливо
по-скоро пак да се явиш,
ти ме поглеждаш горделиво,
като че ще ми промълвиш:
„Гявурино! По-скоро виж!...“*

БЪЛГАРИНЪТ В БУКУРЕЩ

I

*Букурещо чудний,
о, боерский град,
шумен, многолюдний,
хубав и богат.*

*Тебе тука лея
ситни стихове,
тебе, граде, пея
в тия часове;*

*всичко в теб се пери
сред шум, трясък, бой
и въздух трепери
в Поду Могошой.*

II

*Ето че се спира
странник удивлен,
гледа и се взира
смаян, заглушен.*

*Гледа непознати
вещи, чудосий,
среща с? брадати
хора с паларий.*

*В лавките кристални
скъпотий лъщът,
в улици безкални*

каляски трещът.

*Ей там се навалят,
тук бързо търчат,
ту шапките свалят,
ту шумно гълчат.*

*Тоз пристига, сгазва
пътник ил съсед,
пардонът му казва
и бяга напред.*

III

*Но ей друга гледка:
в пъстро деколте
гиздава гризетка
в пътя полете.*

*Гледа бели плещи,
стан и нежен врат,
но биржар: пазещи! —
вика му отзад.*

*Бяга он от тука
със потайна скръб,
със тогоз се чука,
друг го муши в гръб.*

IV

*Вечер, кат лампади
слънцето менят,
широките стради
по-силно гърмят.*

*В бричките разкошни
дамите лъщът*

*и кат визий нощни
губят се в шумът.*

*Млади тук и стари
тръгват на разход,
градини, булвари
се пълнят с народ.*

*Пищните отели
бляскат във огън,
навред загръмтели
шум, музики, звън.*

*Но някои красни
от шум се бойът
и вече безгласни
с амурите спйът.*

v

*Ей ни в Чишмеджиу!
Лабиринт горист,
сенки, самотия,
вир кристален, чист!*

*Народът в алеи
се разхожда с шум
и в въздух се лее
сладостен парфум.*

*Музика гръмлива
весело ехти
и духа упива
в най-страстни мечти.*

*Хубави Диани,
всите a'la bras,
пълнят с обаянье*

таз страна добра.

*Тамо до буфета
мъжете седът,
чай, бира, кафета
пият и гълчът.*

*Какъв вид! А ето
сред лъскавий свет
деколте напето
с най-нежен корсет.*

*Кокетка се лута
и иде насам,
но в тая минута
усмихна се там.*

*И ето почтено
един офицер
с копи позлатено
става ѝ кавалер.*

*А татък в гъстака
през тихият вир,
де в сенките, в мрака
владей вечен мир,*

*ти можеш угади,
съгледа едвам
някои дриади,
що криват се там!*

VI

*Тука за жената
още думи две:
тя краси земята,
ангел — пък небе.*

Ак и тъй прехвален,
но без красний пол,
Букурец е кален,
подивял и гол.

vii

Късно веке става!
Време е за сън,
мен ми се досава:
из театра вѣн!

Ламби светят, бляскат,
улицы гърмят,
камшиците пляскат,
каруци трещят.

Пиенци лудуват,
народ кат порой,
биржарите псуват,
вик, плясък и бой.

Брат губи сестра си,
а майка — синът,
тоз пуца жена си,
а тя пък — мъжът.

Но ней се обажда
конте изведнѣж
и нежно замяща
любезният мъж!

viii

Но веч толкоз стига!
Сбогом, Букурец!
Не остана книга;

ща си ида пеш!

*В теб от твар се лесно
виждам отърван,
казвам си го честно:
нямам нито бан!*

1871

НАШИЙ ДОКТОР

*Ей докторе, ей докторе,
сива мотовилка,
болен съм, моля ти се,
дай ми нещо билка.*

*— Не, не мога! Във хотела
чака ме трапеза
и не зная дали скоро
оттам ще излеза.*

*Докторе мой, помогни ми,
много зле тресе ма.
— Твойта треска нека чака,
ази ща подрема.*

*Докторе! Око боли ме!
Какво да се чини?
— Няма нищо! Остави ме!
То само ще мине.*

*Ух, какви са хора диви!
Само ме смущават.
Нека търпят! Те са криви,
че се разболяват.*

*Той яде, пий, спи, прочита,
ноктете си стърже
и с тез дела важни чака
месец да се свърши.*

*Докторе! За бога, чуй ме!
Целий ден те дира;*

*ела скоро да помогнеш,
щерка ми умира!*

*— Ух! Занят съм, остави ме,
сюрмажиньо гола!
Ази бързам да получа
четирийсет пола.*

ИВАНКА

Недей слуша, недей вярва,
милчка женице,
хорски думи ядовити,
лошите язици.

Хората са тъй от време:
за злото способни,
очите ѝм са завистливи,
сърцата им — злюбни.

Чуждото добро боде ги,
нивга не почиват...
Твойте сълзи ги не стряскат
или ги размиват.

Нявга ти бе красна, млада,
с поклонници много;
ти грееше, ала днес си
наказана строго.

Ти въздишаш, ти се мислиш
добрините прежни,
в миналото ти живееш
сред теглата днешни.

Никой тебе за утеха
не каза две думи,
ти чу думи и обиди,
тежки кат куршуми.

Аз те срещнах и разбрах те
със вълнение скрито;

*видях в теб душа прекрасна
и сърце разбито.*

*И със нежност аз съзрях те
и в борба със злото
свалих тварът от сърце ти —
срамът от челото.*

*Ти можеш веднъж да кажеш:
ази съм щастлива!
Видя, че любовта в тебе
йоще била жива.*

*Но защо си дните мръщиш
с тез съмнения грозни?
Защо даде ухо лесно
на чуждите козни!*

*Недей кълня, недей мрази!
Вражда не прилича
кат на теб жена родена
само да обича!*

КЯМИЛЕ

*Под тез вежди черни, вити
мокри светяха очи
и из устни сладовити
звучен глас взе да ечи.*

*Тя запя печална, красна
и закърши чудно глас
и таз песен толко ясна
крийше любов, гняв и страст.*

*Пей, Кямиле, мома смутена,
пей, турчанко, зарад мен.
Скланяй глава упоена,
стреляй поглед развълнен.*

*Пей, Кямиле, играй, лудувай!
Мятай коса по бял врат,
кърши снага и вълнувай
и опий ме с благодат!*

*В тия мигове крилати
с твойта прелест ме омай!
Възкреси мечти ми злати,
въведи ме в ваший рай!*

*И бащи си кат оставим
долу тук да се ядът,
там в блаженство да забравим
аз теглата, ти — срамът.*

В РУСЕНСКИЙ ТЕАТЪР

*Сцената е светла, музика гърми,
приказки и шопот, младежите пляскат
и между народа като звезди бляскат
младите моми.*

*И тя, безпокойна, нежна и безгрижна,
гледаше лукаво с евантайл в ръце
и аз схващах мълком всяка мисъл скришна
в нейното лице.*

*Душно и горещо. А пак нежна Сийка
с ветрилото маха, бързо маха тя,
и се питам ази тя зефира л'вика,
или любовта?*

ХУБАВИЦА

Ей нет соперниц, нет подруг.
Пушкин

*За таз тайна хубавица
рекох да попея,
нимфа ли е ил девица,
да реша не смея.*

*Тя е красна, тя заслужи
света да я знае,
от вси моми, от вси ружси
по-прелестна тя е.*

*Кой я срещне, шъпне тамо:
хубава си, момне;
кой я види веднъж само,
винаги я помни.*

*Нейний поглед пуца пламен
и гори сърцето,
скромността ѝ грей като камен
безцен на лицето.*

*Всите сърца тя вълнува
и добри, и груби,
никой ней се не любува:
трябва да я люби.*

Като роза е засмяна

*през майска вечеря.
Има снага кат Диана,
гърди кат Венера.*

*Вий напразно ще се майте,
русенски девици,
за кого са да узнайте
моите песници.*

*Не търсете; таз напета
не е между вази,
в ваший бал и соарета
нивга тя не влази.*

*В други места глухи, скрити
тя цъфти нечута,
като люляка в скалите,
що пътник не бута.*

*Аз я видях, кат се скитах
там край бреговете,
тя коя бе, не попитах
и вий не търсете.*

*Доста е да знайм, че тя е
българка и красна
и сега за таз мома е
мойта песен ясна.*

ПИСМО

(До приятеля ми Н. Иванов)

*Четох твоето писмо аз
и ща помня всеки час
туй приятно впечатление,
що възбуди то във мене.
Ти доволен си остана,
казваш, кат си прочитал
с услажденье стихове ми,
що диктувало сърце ми;
във които аз възнях
любовта и очъртах
тия прелести свенливи,
за кои да става шум
запрещаваш хладний ум.
И като другар на музи,
както са не много дружи,
ти на слабият ми дар
с незасилен йоще жар
сила повеч да дадеш,
красни венци му плетеш.*

*В таз постъпка деликата
с добрината си позната
мъмриш ме, що нея аз
за любов на тоя час;
питаш ме коя причина
ме застава да замина
не към оня светлий рът,
дето палми се берът,*

дето слава обитава,
но в Венерина държава?

Знам, че с туй си ти желал
да изкажеш твойта жал,
че наместо с мойта лира
по-достойно днес да свиря;
вместо с пламенни песни
тез мъгли и тъмнини
да се трудя да прогона,
що висят по небосклона;
вместо с лирин мощен звън
от дълбок да будя сън;
и на цяла България
истината да откроя,
нея да възпявам аз,
то седнал съм тоя час
в тия стихове любовни,
но неважни и греховни
и за мен, и за светът
да си блъскам аз умът...

Но какво и как кажи ми,
о, другарю мой любимий,
требува да пея аз?
За всестранният ли мраз?
За народните ли нужди?
За коварствата ли чужди?
Да рече ли всичко зло,
що е в нашто общество,
кривдините у кого са,
та не може да хароса?...

Ала вместо да зовъ
аргументи, да явъ
по коя причина главна
аз престанах веч отдавна

да бърникам тез неща,
имай, друже, благостта
да послушаш тая басна,
що по-долу ще ти драсна
и не помня де бях чел:
пътник някой, кат видел
истината, че се крила
в трап дълбок и се гушила,
как? — викнал учуден той, —
лъже ли ме поглед мой?
Ти си Истина светлива,
а във яма си смрадлива!
Що не идеш по светът
да показваш правий път?
И да грееш вредом сяйно?
„О, не питай, милий байно —
отговорила му тя; —
страх ме мене налетя,
като срещях люде разни
с ум покварен, с тикви празни,
що от моят жив светлик
те надават силен вик
и от мене да запазят
мрака, в кой на слепи мязат,
се стараят с бой и смрът
да ме махнат от светът,
мен — която не умирам!
Колко пъти бях изгнана
и запирана, и клана!
Колко пъти бита бях
ил на пламика горях!
Мойта участ е фатална!
Затова в таз яма кална
чакам друг, по-сгоден час
да издам пак моя глас!“

Тази алегорья проста

ме тълкува, мисля, доста,
прочее, затуй реших
във живот спокоен, тих
в малки стихове да пея
туй, що любя, що милея,
да прославям любовта,
дражестта и хубостта
и ядът си кат успивам,
безопасно да изливам
мойте чувства и мечти,
мойте спомени свети
и желанья млади, луди,
що страха не щат възбуди,
нито ярост пък внуши
в докачливите души...

Да, мой друже, без боязън
от преследване ил казън
аз си пея любовта,
що огря ми младостта
и що в мене пак блещука.
Не боя се никак тука
от тез строги духове,
що във мойте стихове
мирни, весели, невинни
мисли грешни и безчинни
би видели тоя час!
Но ще ги попитам аз:
що безчинно или скверно,
що безбожно, злопримерно
има, дете някой смей
явно любовта да пей?!
Де в това е, питам, злото?
Не само ли естеството
още като ни роди,
в нас туй чувство посади?
Що такваз присъда строга?

Що ще бърка туй на бога,
ако любим с много жар
най-прекрасната му твар?
Ако с либе сме честити
и в блаженството упити?
Трябва ли да се отчайм
в тез беди, в които трайм,
че кат ни за скръб създаде,
бог утеха не ни даде?...
Ще ли негодува Он
срещу самий си закон,
в благостта си кой остави
името му да се слави?!
Не!... Не вярвам никак аз,
че туй чувство, тая страст,
що челяк от скот отлича,
кат го прави да обича...
Не! Туй, що е грях ил зло,
сладко тѣй не би било!

И вий, съдници презлюбни,
що сте днеска неспособни
да цените тоя дар
най-велик во всичка твар,
колко щете ме съдете,
колко щете ме плашете
с мир на мене непознат,
с казън вечна, с грозен ад
от фантазий плодовити,
с? измислени, открити!
Тоз огън неугасим,
тоз тартар неумолим,
тия бесове рогати,
тия чърви, змий крилати,
тия мъки, плач и вик,
що до тоя ден и миг
никой не чу, не видя,

*зло на мъртвите не правят,
а нам само страх задават!*

*И тъй аз ти обясних
що си планът измених
и приех таз нова вера
жител да съм на Цитера,
знам, че с тоя лесен труд
няма аз да съм прочут
и че вместо да съм славен,
скоро в мрак ще съм забравен;
лирата ми кат служи
на любовний бог, кажи...
чест по-малка, се разбира,
требува да претендира
като мен един поет...
Тъй аз мисля занаяпред
някой хубавици пресни,
кат прочитат тия песни,
щат да сочат мълком в них
на най-нежний, сладък стих
и замислени напразно,
щат въздъхнат сладострастно.*

ПРИЛИКА НА ПЕПЕРУДАТА С ЦВЕТЕТО

*Пеперудката е цвете,
що из въздуха се лутка;
цветето е пеперудка,
що не мърда си крилете.*

ЕПИГРАМИ

НА ЕДИН ДОКТОР

*Защо, когато боледува
от треска нашият лекар,
самичък той не се лекува,
а друг лекар му дава цяр?
Нали познава докторийство?
— Не прави си цера сам?,
че слаб е, негли. — Не, ами
бои се от самоубийство!*

ЗА ЕДИН ЧОРБАДЖИЯ, КОГАТО УМРЕ

*Веч умря! Умря горкият!
Отърва се веч светът!
Четир души го влечът,
в гроба му да го зарият,
червеците да гостът.
Сиромаси, кат видяха,
че отнасят тоз мръсник,
радостен изпуцат вик,
дрипите им се засмяха.
Ази плача пък от жал!
Не че той е на носило,
но защото бих желал
да го видя на бесило!*

ЗА ПОЕТА Ф.

*Тоз байно вика, заявява
венец да му се оплете,
че песни чудни съчинява!
Не съм против; но ща прибавя,
че за венец достоен става
и тоя, който се стърпява
до края да ги изчете.*

ЗА БОГОРОВА

*Побратим Богоров се трепи
да чисти наш беден јазик
и думи с? нови кове, лей и клепа,
и вика с яростен вик:
„Јазикът се веч опропасти!“
И трупа пуристът велик
будикулки, седачи и самораста,
бивалици, чинки и красти,
тѣй щото јазикът със тоз начин вещь
стана чист и јасен доколкото щеш,
едничката в туй бѣркотия
е таз, че даможем го ния
разбра с леснотия,
ще трябва на всяк един час
Богоров да бѣде при нас.*

ЗА ДРАМАТИСТА ВЛ-НА

*Тоз байно не познавах аз,
а името му знаях само,
желал съм, впрочем, до тоз час
да опозная личността му.
Но ей случи се изведнъж,
та четох драмите му тамо
и виждам веч, че тоя мъж
по-непознат ми още стана.
Желанъето ми се отби
познанство с него да направя
и се страхувам да не би
и името му да забравя.*

ЕПИГРАМИ

НА ЕДИН АТЕИСТ

*Тук почива смъртний тоз,
кой в съмнение вечно трайше,
бог за него бе въпрос
и сам себе си не знайше
дали истина е той!
Най-подир му домъчнява
се така да се съмнява
и тъй снощи в съня свой
къмто другий свят отиде,
та самичък там да види
и да знае занаяред
що да вярва в тоя свет!*

НА ЕДИН ПРИЯТЕЛ

*Тук приятел мой почива:
шията му беше крива.*

ГРАФУ К.

(Весьма нужно)

*Зъл си, графе! Зъл си много!
Упорит си, въртоглав;
но ако разсъдим строго,
имаш право: ти си граф.*

*Твоят род ти право дава
лишен да си на светът,
титула в теб заменява
и сърцето, и умът.*

*В висши кръгове живе ти
и без да ти кажем: сляз! —
ти нас, мравките, почете
и слезна при нас.*

*Но, о граф, след чест такава
много стана груб и див;
човещинта повелява
и на графа да ѝ учтив.*

*Наш език слухът ти вреди,
нашто име те гневи;
ти ни казваш: самоеди!
Плюйш въз нашите глави!*

*С нас живееш, но с нас не си ти.
Чужда ти е таз земя,
що те с хлябът си насити,*

що радушно те прия,

*кога ти — сюрмах-скиталец
се представи нам;
псувай тоз народ-страдалец!
Псувай! Няма срам!*

*Бъди граф, барон ил папа,
бъди немец сладкорек,
но, о графе, с душа сляпа,
бъди малко и човек!*

*Това племе недостойно
остави го, ти си прав:
теб без нас ще ѝ по-спокойно
и нам по-добре без граф!*

ПО ПРОСТОНАРОДНИТЕ ПЕСНИ

СРЪДНЯТА

Мила моме църноока,
църноока и висока,
на кого си налютена?
За какво си натъжена?

Дали твойта майка стара
заран, вечер ти се кара?
Дали татко ти тъгува,
на постеля боледува?

Или твоите братя мили
снощи те не са пустили
там на извори студени
ведно с дружки пременени?

— Чуй ме, либе, хвани вяра,
нито майка ми се кара,
нито татко е без здравье,
нито братя са корави;

ами тебе съм сърдита,
че си с душа мразовита,
че не знаеш как се люби
като мене вярно либе.

Толкоз ходиш по полени
и по тез гори зелени,
не видя ли нейде цвете
нито зиме, нито лете,

китка малка, що не вене,
да увиеш зарад мене?

*Та и аз да бих познала,
либе днес че съм имала!*

ВЛАХИНЯ, ГЪРКИНЯ И БЪЛГАРКА

*Три девойки хубавици,
до три млади гълъбици
млад Стояна обикалят
и на него се примаят.*

*Първа мома бе влахия,
втора — лъскава гъркия,
третя — българка чернока,
белолика, че висока...*

*Влахия му скритом клюма,
па се моли и му дума:
„Взemi мене, млад Стояне,
много ща ти дам имане:
три товара дари нови
и един товар грошове.“*

*Гъркия му скритом клюма,
па се моли и му дума:
„Взemi мене, млад Стояне,
много ще ти дам имане:
три товара със коприна
и две хиляди флорина!“*

*Българка и тя му клюма,
па се моли и му дума:
„Взemi мене, млад Стояне,
много ще ти дам имане:
три хамбара, цяло стадо,
че и мойто сърце младо!“*

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.